

Брюксел, 28 ноември 2025 г.
(OR. en)

15977/25

Междуинституционално досие:
2025/0229 (NLE)

RECH 523
COMPET 1238
IND 548

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	15911/25
№ док. Ком.:	11675/25
Относно:	<i>Подготовка за заседанието на Съвета по конкурентоспособност (вътрешен пазар, промишленост, научни изследвания и космическо пространство) на 8 и 9 декември 2025 г.</i> Регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1173 по отношение на СП EuroHPC – Общ подход

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 15 юли 2025 г. Комисията предаде на Съвета гореспоменатото предложение¹ за регламент на Съвета.

¹ 11675/25.

2. Целта на настоящия регламент е да се разшири обхватът на Регламент (ЕС) 2021/1173 на Съвета, с който беше стартирана инициативата за инфраструктурни комплекси за ИИ, за да се разшири целта на Съвместното предприятие за европейски високопроизводителни изчислителни технологии (СП EuroHPC) по отношение на разработването и експлоатацията на инфраструктурни гигакомплекси за ИИ в Европа и включването на квантови технологии. Настоящото изменение се основава на концепцията за инфраструктурни комплекси за ИИ и я извежда на следващото равнище: инфраструктурните гигакомплекси за ИИ ще интегрират огромна изчислителна мощност (напр. над 100 000 модерни интегрални схеми за ИИ в сравнение с 25 000 в най-големите суперкомпютри на инфраструктурните комплекси за ИИ), заедно с енергийно ефективни центрове за данни и автоматизация, основана на ИИ. Като се има предвид огромният размер на инвестициите, необходими за изграждането и експлоатацията на инфраструктурни гигакомплекси за ИИ (с приблизителен разчет от 3–5 милиарда евро на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ), за тяхното създаване е необходим по-промишлен и пазарно ориентиран подход, който би могъл да бъде под формата на публично-частно партньорство между заинтересованите участници от промишлеността и ЕС и държавите членки, както и други държави, участващи в СП EuroHPC. Що се отнася до квантовите технологии, това засяга прехвърлянето на дейности, които понастоящем са обхванати от клъстер 4 на програмата „Хоризонт Европа“ към СП EuroHPC поради силната взаимовръзка между квантовите и високопроизводителните изчислителни технологии и за да се даде възможност за по-съгласуван подход към квантовите дейности на равнището на ЕС и на национално равнище.

II. РАБОТА В ДРУГИТЕ ИНСТИТУЦИИ

3. На 4 септември 2025 г. Съветът се консултира с Европейския парламент и с Европейския икономически и социален комитет. Европейският икономически и социален комитет даде становището си на 18 септември 2025 г.²

В Европейския парламент предложението беше отнесено до комисията по промишленост, изследвания и енергетика (ITRE), която определи за докладчик г-н Борис БУДКА (ЕНП/Полша). Комисията гласува доклада си на заседанието си от 20 ноември 2025 г. Очаква се Европейският парламент да гласува доклада на комисията на пленарното заседание на 15 декември 2025 г.

² 13752/25.

III. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ

4. Работна група „Научни изследвания“ започна да разглежда предложението на 24 юли 2025 г. по време на датското председателство. Като цяло работната група проведе 6 заседания за обсъждане на предложението: на 24 юли, 1 септември, 25 септември, 27 октомври, 20 и 27 ноември.
5. Председателството представи няколко компромисни текста на работна група „Научни изследвания“; работната група ги разгледа подробно. На последното си заседание от 27 ноември 2025 г. работната група до голяма степен подкрепи компромисния текст, представен от председателството, като някои делегации поискаха технически корекции. След това заседание председателството проведе консултации с делегациите по преработен текст на председателството въз основа на последните обсъждания в работната група. Нито една делегация не възрази срещу посочения текст на председателството.
6. Обсъжданията в работна група „Научни изследвания“ доведоха до следните основни промени в сравнение с предложението на Комисията:
 - правилата за възлагане на обществени поръчки са коригирани, за да бъдат в съответствие с Финансовия регламент на ЕС. Новият подход е изготвен по модела на прилаганата понастоящем практика за инфраструктурата на СП ЕуроНРС и инфраструктурните комплекси за ИИ. Този подход предвижда споразумение за съвместно възлагане на обществени поръчки (ССВОП) между съвместното предприятие и държавата членка за осигуряване чрез обществени поръчки на изчислително време съвместно с един или повече възлагащи органи от държавите членки (и, когато е приложимо, от участващите държави) от избран инфраструктурен гигакомплекс за ИИ. Това ССВОП е основанието, на което след това се отправя поканата за изразяване на интерес (съображение 11а и член 12б, параграф 3).
 - въведени са по-строги предпазни мерки с оглед на заделянето на бюджет в размер на 160 милиона евро, прехвърлени от средствата по клъстер 4 на програмата „Хоризонт Европа“, които са предназначени за научни изследвания и иновации в областта на квантовите технологии за непреки действия в областта на научните изследвания и иновациите в областта на квантовите технологии до РТГ 5 в последната работна програма на СП ЕуроНРС (съображение 10а, член 5, параграф 1а и член 34), които да бъдат финансирани със същите темпове, както в „Хоризонт Европа“.

- допълнително са изяснени условията за използване на оставащите средства по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) или други регионални и структурни фондове за инвестиции в инфраструктурни гигакомплекси за ИИ или други дейности на СП EuroНРС, със или без подкрепа от ЕС. Предоставена е подробна информация, наред с другото, относно процеса на спазване на крайния срок на МВУ през август 2026 г. и относно използването на средства от програми, съфинансирани от структурните и регионалните фондове (съображения 12, 12а, 12аа, 12б, 12в и 12г и член 12б, параграфи 6, 6а, 6б, 6в и 6г).
- в случаите, когато вноската на Съюза е под формата на предварително договорено гарантирано закупуване на време за достъп до инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, бе уточнено, че подобно време за достъп следва да съответства по стойност на до 17 % от CAPEX на цялостната изчислителна инфраструктура на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. При тази формулировка се вземат предвид оперативните разходи, породени от достъпа, и се избягва допълнителната тежест за консорциумите (член 12б, параграф 4).
- допуска се по-разпределена архитектура на инфраструктурните гигакомплекси за ИИ чрез въвеждане на понятията инфраструктурни гигакомплекси за ИИ с „множество обекти в една държава“ и с „множество обекти в много държави“, с уговорката, че един обект трябва да има размера на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ (член 2, параграфи 3и и 3й и член 12б, параграфи 1а и 4).
- условията за предоставяне на време за достъп на различни бенефициери (основно стартиращи предприятия и МСП) и продължителността на това време за достъп са допълнително изяснени (член 12б, параграфи 6в и 9).
- въведени са по-строги предпазни мерки по отношение на участието в консорциуми за инфраструктурни гигакомплекси за ИИ на субекти от неучастващи държави като средство за предотвратяване на заплахи за стратегическите активи, интереси, автономност или сигурност и отбрана на Съюза (член 12б, параграф 2).
- правилата за функционирането на управителния съвет са коригирани, за да се гарантира, че правата на глас на държавите, участващи в стълба „инфраструктурен гигакомплекс за ИИ“, са адаптирани към новите задачи, възложени на последните чрез настоящото изменение (член 6 от приложението).

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

7. Представеното от председателството компромисно предложение представлява цялостен балансиран пакет, който би следвало да даде възможност за общ подход от страна на Съвета. Делегациите подкрепиха текста на председателството.
 8. Поради това Комитетът на постоянните представители се приканва да одобри изготвения от председателството компромисен текст, съдържащ се в приложението към настоящата бележка, и да го представи на Съвета с оглед приемане на общ подход на заседанието на Съвета по конкурентоспособност (научни изследвания) на 9 декември 2025 г.
-

2025/0229 (NLE)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА СЪВЕТА

от ...

за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1173 за създаване на Съвместно предприятие за европейски високопроизводителни изчислителни технологии и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1488

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 187 и член 188, първа алинея от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент³,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁴,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕС) 2024/1689 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на хармонизирани правила относно изкуствения интелект (Акт за изкуствения интелект) има за цел да подобри функционирането на вътрешния пазар чрез установяване на единна правна рамка, по-специално за разработването, предлагането на пазара и използването на изкуствен интелект в съответствие с ценностите и законодателството на Съюза.

³ ОВ С , , стр. .

⁴ ОВ С [...], [...], стр. [...].

- (2) От 2021 г. насам, когато беше приет Регламент (ЕС) 2021/1173 на Съвета, сферата на изкуствения интелект (ИИ) отбеляза огромен технически напредък и се превърна в силно стратегическа и оспорвана област в световен мащаб. Европейският съюз е начело на усилията за подкрепа на отговорните иновации в областта на ИИ чрез насочване на иновациите, създаване на предпазни механизми и развитие на глобалното управление.
- (3) Големите модели на ИИ с общо предназначение се очертаха като жизненоважни двигатели на икономическата конкурентоспособност, научните изследвания и иновациите. Те се превръщат в ключов фактор за повишаване на производителността в различни сектори и трансформират цели вериги за създаване на стойност, като по този начин диктуват бъдещото улавяне на икономическата стойност. Съюзът и държавите членки провеждат инициативи за разработването на съвместни модели на ИИ, включително базови модели. Очаква се следващото поколение авангардни модели на ИИ да доведе до скок в способностите за създаване на следващо поколение ИИ, който да може да се справя с изключително сложни и разнообразни задачи. Регионите, които са в състояние да разработват и прилагат тези модели на ИИ в голям мащаб, ще играят водеща роля в глобалните иновации и ще привличат първокласни таланти в областта на науката и промишлеността. В същото време секторите, които са в челните редици на науката и промишлеността, се нуждаят от значителни изчислителни ресурси за постигането на важни научни открития и промишлени иновации, основани на ИИ. Ще бъдат използвани полезните взаимодействия между тези дейности и дейностите, предприети по програми на Съюза, като например космическата програма на ЕС и европейските пространства на данни, при наличието на подходящи гаранции за защита на стратегическите интереси на Съюза и неговите държави членки.
- (4) Най-модерните инфраструктурни комплекси за ИИ в Европа ще бъдат оборудвани със суперкомпютри с най-съвременни процесори за ИИ, способни да разработват основно модели на ИИ от среден мащаб. Поради това са необходими значителни инвестиции за съществено увеличаване на изчислителните мощности на Европа до следващото равнище.

- (5) На 9 април 2025 г. Комисията стартира плана за действие „Континент на ИИ“⁵, за да позиционира Съюза като световен лидер в областта на ИИ. Основен стълб на тази стратегия е укрепването на общоевропейската инфраструктура за обучение на усъвършенствани модели на ИИ, с което концепцията от 2024 г. за инфраструктурни комплекси за ИИ достига до следващото равнище.
- (6) Очаква се разработването на следващото поколение авангардни модели на ИИ да изисква широкомащабни съоръжения, надхвърлящи поне до три-четири пъти броя на най-усъвършенствените процесори за ИИ, налични в най-мощните инфраструктурни комплекси за ИИ, като същевременно се вземат предвид мощностите, както и енергийната ефективност, водната ефективност и кръговостта. Съществуващите механизми в Регламент (ЕС) 2021/1173 понастоящем не са в състояние да подкрепят създаването и експлоатацията на инфраструктурни гигакомплекси за ИИ. Поради това е необходимо целенасочено изменение, за да се предостави на Съвместното предприятие за европейски високопроизводителни изчислителни технологии („съвместното предприятие“) необходимото правно основание, за да може да изпълни ангажиментите относно създаването и експлоатацията на инфраструктурни гигакомплекси за ИИ в Европа.
- (7) Укрепването на научната и технологичната база на Съюза е все по-важно за неговата дългосрочна конкурентоспособност и стратегическа автономност, като същевременно се запазва отворената икономика в Съюза. Несъмнено ИИ има потенциала да ускорява научните открития и да подобрява научноизследователския капацитет във всички области. Поради това е от съществено значение, наред с изследователите, и частните и публичните ползватели на ИИ, по-специално МСП, стартиращите и разрастващите се предприятия, в рамките на Съюза да се възползват от инфраструктури на световно равнище за изчисления със суперкомпютри, за да поддържат и развиват водещата роля на Европа в областта на научните изследвания и иновациите.

⁵ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/bg/news/commission-sets-course-europes-ai-leadership-ambitious-ai-continent-action-plan>

- (8) В компаса за конкурентоспособността на Европейската комисия („компаса“), приет на 29 януари 2025 г., стратегическите технологии, включително квантовите технологии и високопроизводителните изчислителни технологии, се определят като основни стълбове за гарантиране на технологичния суверенитет, икономическата устойчивост и водещата роля на Европа в световен мащаб. В компаса се подчертава необходимостта от координирани инвестиции и развитие на екосистемите в областта на научните изследвания, инфраструктурата, промишлеността и уменията, за да се укрепи конкурентоспособността на Съюза в тези области.
- (9) В допълнение към компаса, съобщението на Комисията от 2 юли 2025 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за квантовите технологии: Квантова Европа в един променящ се свят“, определя всеобхватна рамка за ускоряване на квантовите изследвания, иновациите, индустриализацията и внедряването на квантови технологии и инфраструктури. Стратегията има за цел да изгради устойчива и конкурентоспособна квантова екосистема, обхващаща изчислителни технологии, комуникация, измерване със сензори и метрология, със силен акцент върху развитието на умения, както и върху международното сътрудничество. Тя също така има за цел да проправи пътя към изграждането в Съюза на европейски устойчиви на откази квантови компютри, които биха гарантирали неговата стратегическа автономност.
- (10) С оглед на значението на тази инициатива за политиката сумите, първоначално разпределени от „Хоризонт Европа“, програмата „Цифрова Европа“ и Механизма за свързване на Европа, следва да бъдат увеличени, за да се даде възможност на Съюза да постигне целта си в зависимост от наличните бюджетни средства.
- (10a) Като се има предвид, че основните научноизследователски дейности на по-ниски равнища на технологична готовност (РТГ) продължават да бъдат от съществено значение за постигането на пробиви във висококачествените квантови технологии, съвместното предприятие следва да поддържа научноизследователски и иновационни дейности нагоре по веригата до РТГ 5, финансирани от Съюза, в размер на 100 % от общите допустими разходи.
- (11) Като се имат предвид бързото технологично развитие в областта на квантовите технологии и ИИ и политиката на Съюза в областта на ИИ, през следващите години може да е необходимо допълнително финансиране от Съюза. С оглед на този специфичен контекст на политиката следва да бъде възможно на съвместното предприятие да се повери допълнително финансиране от Съюза, надхвърлящо сумите, определени в член 5, параграф 1, от съществуващи програми. Тези допълнителни вноски, когато са насочени към инфраструктурни гигакомплекси за ИИ, следва да са поне със същия размер за един или повече членове на съвместното предприятие, различни от Съюза.

- (11a) Изборът на инфраструктурни гигакомплекси за ИИ следва да се основава на съвместно възлагане на обществени поръчки между съвместното предприятие и един или повече възлагащи органи от участващите държави. Съвместното предприятие и участващите държави следва да сключат споразумение за съвместно възлагане на обществени поръчки, което включва всички основни елементи на последващата покана за изразяване на интерес и ангажимента на държавите членки да подкрепят финансово своя дял от инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, избран за финансиране на територията на тази държава членка, след приключването на процеса на подбор, извършен от съвместното предприятие. Ангажиментът от страна на държавата членка следва да се предоставя на съвместното предприятие преди отправянето на поканата за заявяване на интерес.
- (12) Държава членка, която възнамерява да подкрепи създаването и използването на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ, може да разпредели част от финансовата вноска, която получава съгласно Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета⁶, за покриване, изцяло или частично, на доброволната си финансова вноска за такъв инфраструктурен гигакомплекс за ИИ. Тази вноска се управлява и изплаща от съвместното предприятие въз основа на административно споразумение между държавата членка и съвместното предприятие. Когато този инфраструктурен гигакомплекс за ИИ впоследствие бъде избран за финансиране от Управителния съвет на съвместното предприятие, финансирането се допълва с финансиране от Съюза, както е посочено в настоящия регламент. В случай че подпомаган от държавата членка инфраструктурен гигакомплекс за ИИ не бъде избран, сумата следва да се разпредели под управлението на съвместното предприятие за този инфраструктурен гигакомплекс за ИИ или за друга инвестиция в областта на ИИ и/или квантовите технологии без вноска на Съюза и както е определено от държавата членка в нейния план за възстановяване и устойчивост.

⁶ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. [за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост](#) (ОВ L 057, 18.2.2021 г., стр. 17).

- (12a) За да се ускори развитието на стратегически инфраструктури като високопроизводителни компютри, инфраструктурни комплекси за ИИ или квантови компютри в целия Съюз, държавите членки могат да решат да използват оставащите им разпределени средства по МВУ, за да финансират своята национална вноска за инфраструктурни комплекси за ИИ, високопроизводителни или квантови компютри или друга инвестиция, определена от държавата членка в нейния план за възстановяване и устойчивост и свързана с целите на съвместното предприятие. За тази цел на държавите членки следва да бъде разрешено да предоставят финансови вноски за съвместното предприятие, което следва да управлява и изплаща тези средства въз основа на административно споразумение с държавата членка.
- (12aa) С подписването на административно споразумение по МВУ и пълното и неотменимо прехвърляне на определените средства по МВУ към Съвместното предприятие най-късно до 31 август 2026 г. се счита, че държавата членка е спазила строгия краен срок, определен в Регламент (ЕС) 2021/241. Този механизъм ще предостави на държавите членки гъвкав и сигурен начин за заделяне и насочване на значителни национални ресурси, по-специално от МВУ, в подкрепа на стратегически приоритети, свързани с високопроизводителните изчислителни технологии, ИИ, квантовите технологии и дейностите в областта на цифровизацията.

- (12б) Инфраструктурите за услуги и данни в областта на ИИ, високопроизводителните изчислителни технологии и квантовите изчислителни технологии са от съществено значение за напредъка на научните изследвания и иновативните промишлени приложения в целия Съюз. В допълнение към съвместните инвестиции в инфраструктури и екосистеми в рамките на съвместното предприятие държавите членки могат да използват средства от програми, съфинансирани от структурни и регионални фондове, МВУ или национални програми, за да инвестират в придобиването и експлоатацията на нови, усъвършенствани и най-съвременни инфраструктури за услуги и данни в областта на ИИ, високопроизводителните изчислителни технологии и квантовите изчислителни технологии, установени на тяхна територия. Широкото свързване в мрежа и обединяването на тези усъвършенствани национални публични инфраструктури за услуги и данни в областта на ИИ и изчислителните технологии на равнището на ЕС ще създадат интегрирани, обединени, сигурни и хиперсвързани инфраструктури и екосистеми на световно равнище за услуги и данни в областта на ИИ, високопроизводителните изчислителни технологии и квантовите изчислителни технологии в Съюза, които насърчават високите научни постижения, поощряват разработването на иновативни приложения и привличат таланти, като осигуряват ползи, които се разпростират далеч отвъд ползвателите на държавите членки. Въпреки че не допринася за тяхното финансиране, съвместното предприятие може да улесни взаимното свързване и обединяването на тези усъвършенствани национални публични инфраструктури заедно с инфраструктурите на равнището на Съюза, при условие че това бъде поискано и надлежно обосновано от заинтересованите държави членки. Съвместното предприятие ще присъди на такива национални публични инфраструктури печат на СП EuroHPC за инфраструктура в областта на изчислителните технологии и ще гарантира свързването им в мрежа и обединяването им с мрежата от инфраструктурни комплекси за ИИ и квантови компютри.
- (12в) За да отговорят на търсенето от страна на ползвателите на изчислителни ресурси с ИИ, съответните държави членки могат да предоставят на съвместното предприятие договорено време за достъп до тези национални публични инфраструктури в областта на ИИ, високопроизводителните изчислителни технологии или квантовите технологии, на които е присъден печатът на СП EuroHPC за инфраструктура в областта на ИИ и изчислителните технологии.
- (12г) За да отговорят на все по-голямото търсене от страна на ползвателите на изчислителни съоръжения с ИИ, държавите членки могат да предоставят на съвместното предприятие време за достъп до един или повече от своите инфраструктурни комплекси за ИИ на СП EuroHPC или инфраструктурни гигакомплекси за ИИ, което е на разположение, а именно времето, което все още не е предоставено. В този случай държавите членки следва да предоставят на съвместното предприятие на доброволна основа разумен дял от времето за достъп до своите инфраструктурни комплекси за ИИ или инфраструктурни гигакомплекси за ИИ на СП EuroHPC, за да може съвместното предприятие да отговори на търсенето от страна на ползвателите. Това време за достъп се използва предимно за предоставяне на достъп на стартиращи предприятия и МСП за техните научноизследователски или иновационни дейности. Такова предоставяне на време за достъп не следва да се отчита като финансова вноска или вноска в натура на държавата членка за съвместното предприятие.

- (13) Допълнителни вноски на Съюза за инфраструктурни гигакомплекси за ИИ от други програми, които не са изброени в член 5, параграф 1, следва също така да бъдат възможни чрез подписването на специални *ad hoc* споразумения за финансов принос, при условие че е направена съизмерима вноска от един или повече членове на съвместното предприятие, различни от Съюза,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) 2021/1173 се изменя, както следва:

1) Член 2 се изменя, както следва:

а) добавя се следната точка 3в):

3в) „инфраструктурен гигакомплекс за изкуствен интелект“ или „инфраструктурен гигакомплекс за ИИ“ означава най-съвременно широкомащабно съоръжение с достатъчен капацитет за справяне с пълния жизнен цикъл — от разработването до широкомащабните заключения — на много големи модели и приложения на ИИ, предоставящо инфраструктура за услуги за изчисления със суперкомпютри, която се състои от оптимизиран за ИИ изчислителен капацитет, поддържаща инфраструктура за центрове за данни (включително съхранение и работа в мрежа с голям капацитет), специални сигурни среди за достъп на ползвателите в облак и специализирани сигурни услуги за подкрепа, ориентирани към ИИ, за авангардните си операции, като всички те се поддържат от екологично устойчива инфраструктура, по-специално система за доставка на енергия и вода.

б) добавя се следната точка 3г):

3г) „консорциум за инфраструктурен гигакомплекс за изкуствен интелект“ или „консорциум за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ“ означава сдружение на допустими правни субекти, което се обединява в консорциум и е обвързано от споразумение за консорциум за целите на създаването и експлоатацията на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ и което определя съответните роли и отговорности на тези субекти за жизнения цикъл на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, или нов правен субект, учреден с цел създаване и експлоатация на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ. Консорциумът за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ се учредява надлежно в Съюза за минимален срок от пет години. Един или повече от частните партньори на такъв консорциум може да участват в частноправните членове на съвместното предприятие.

в) добавя се следната точка 3д):

3д) „координатор на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ“ означава юридическо лице, надлежно учредено в Съюза и легитимно съществуващо съгласно правото на държава членка на установяване, което е законно упълномощено да представлява консорциума за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ и има правоспособност и правомощия да сключва, изпълнява и прилага споразумението за хостинг на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ; координаторът на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ е със седалище в Съюза и е под контрола, пряко или непряко, чрез дялово участие или чрез други средства, както е определено в глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624 и съответните принципи на правото на Съюза в областта на конкуренцията, върху правни субекти или физически лица, установени в Съюза. Координаторът може също така да бъде съществуващ доставчик на хостинг, представляващ участваща държава, която е държава членка, или консорциум, осигуряващ хостинг, от участващи държави.

г) добавя се следната точка 3е):

3е) „споразумение за хостинг на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ“ означава споразумение между съвместното предприятие и координатора на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ за хостинг и експлоатация на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ.

д) добавя се следната точка 3ж):

3ж) „доставчик на хостинг на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ“ означава правен субект, който е определен от консорциума за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ за хостинг и експлоатация на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ и неговите услуги, и който е установен в участваща държава, която е държава членка.

е) добавя се следната точка 3з):

3з) „споразумение за сътрудничество за инфраструктурен гигакомплекс за изкуствен интелект“ е споразумение между съвместното предприятие и трета държава, в което се определят условията за участие в консорциум за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ и за достъп на ползвателите до инфраструктурни гигакомплекси за ИИ за правните субекти, намиращи се под пряк или непряк контрол, чрез дялово участие или по друг начин, на правни образувания или физически лица, установени в тази трета държава.

еа) добавя се следната точка 3и):

3и) „инфраструктурен гигакомплекс за ИИ с множество обекти в една държава“ е инфраструктурен гигакомплекс за ИИ, внедрен на повече от едно физически места, които се намират на територията на една държава членка.

еб) добавя се следната точка 3й):

3й) „инфраструктурен гигакомплекс за ИИ с множество обекти в много държави“ е инфраструктурен гигакомплекс за ИИ, внедрен на повече от едно физически места, които се намират на териториите на различни държави членки.

ж) добавя се следната точка 19а):

19а) „национален център за експертни познания в областта на квантовите технологии“ означава правен субект или консорциум от правни субекти, установен в участваща държава, който предоставя на ползвателите от промишлеността, включително МСП, академичните среди и научноизследователските организации, както и публичните администрации достъп при поискване до квантови технологии, инструменти, приложения и услуги, както и до национални или европейски квантови инфраструктури, и предлага експертен опит, умения, обучение, работа в мрежа и информационни дейности.

2) Член 3 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

1. Мисията на съвместното предприятие е в Съюза да се разработи, внедри, разшири и поддържа водеща в световен мащаб обединена, сигурна, оперативно съвместима и хиперсвързана инфраструктурна екосистема за услуги и данни в областта на суперкомпютрите и квантовите компютри. То подкрепя разработването и внедряването на ориентирани към търсенето и насочени към ползвателите иновативни и конкурентоспособни суперкомпютърни системи и квантови технологии и системи, както и разработването на широка гама от приложения, оптимизирани за тези системи. Това следва да се основава, доколкото е възможно, на европейска верига на доставки, за да се ограничи рискът от смущения и зависимости и да се укрепят стратегическата автономност и технологичният суверенитет на Съюза, като същевременно се гарантира използването на най-добрите компоненти, технологии и знания. Освен това то разширява използването на тази инфраструктура от суперкомпютри, като се даде достъп до нея на голям брой публични и частни ползватели, и подкрепя двойния преход и развитието на ключови умения за европейската работна сила в областта на науката и промишлеността.

- б) в параграф 2 се добавя следната буква еа):
- еа) да подкрепя най-съвременните фундаментални и приложни изследвания и иновации в областта на квантовите технологии, техния преход от лабораторията до производството, както и тяхното внедряване, усвояване и интегриране в квантови инфраструктури на световно равнище, за изграждане на динамична, иновативна, устойчива и издръжлива квантова екосистема в целия ЕС и за осигуряване на водещи позиции в науката и промишлеността, конкурентоспособност, стратегическа автономност и технологичен суверенитет на Съюза в областта на квантовите изчислителни технологии, квантовата комуникация и измерването с квантови сензори.
- в) в параграф 2 буква з) се заменя със следното:
- з) да разработва и експлоатира инфраструктурните комплекси за ИИ и да подкрепя създаването и достъпа до инфраструктурни гигакомплекси за ИИ и техните услуги за изграждане на динамична, иновативна, устойчива и издръжлива екосистема на ИИ в целия ЕС и за осигуряване на водещи позиции в науката и промишлеността.
- г) параграф 3 се заменя със следното:
3. Съвместното предприятие допринася за защитата на интересите на Съюза при закупуването на суперкомпютри и за подпомагането на разработването и внедряването на високопроизводителни изчислителни технологии, ИИ и квантови технологии, системи и приложения. То създава условия за съвместно проектиране за придобиването на суперкомпютри на световно равнище, като същевременно с това гарантира сигурността на веригата на доставки на закупените технологии и системи. То допринася за стратегическата автономност на Съюза, като същевременно се запазва отворената икономика в Съюза, подпомага развитието на технологии и приложения, укрепващи европейските вериги на доставки в областта на високопроизводителните изчислителни технологии, ИИ и квантовите технологии, и насърчава тяхното интегриране в системи, с които се отговаря на голям брой нужди от използване в областта на науката, обществото, околната среда, промишлеността, както и сигурността.

(3) Член 4 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 се добавя следната буква и):

и) стълб за инфраструктурни гигакомплекси за ИИ, обхващащ дейностите на инфраструктурните гигакомплекси за ИИ, които в своята дейност могат да бъдат свързани с мрежата от инфраструктурни комплекси за ИИ на СП EuroHPC, за да се гарантира безпроблемна интеграция, поддръжка за ползвателите и обмен на знания в цялата европейска екосистема на ИИ; този стълб включва следните дейности:

i) осигуряване на изчислителна инфраструктура за ИИ на световно равнище за европейските изследователи, предприемачи и промишлени отрасли, включително МСП, стартиращите и разрастващите се предприятия и публичните сектори,

ii) създаване на условия за разработването на нови решения в областта на ИИ във всички публични и частни сектори, включително разработването на базови модели, и

iii) гарантиране на конкурентоспособността и суверенитета на Съюза като континент на ИИ.

б) в параграф 1 се добавя следната буква й):

й) стълб за квантовите технологии, насочен към цялата квантова екосистема и областите на приложение на квантовите изчислителни технологии и симулации, квантовата комуникация, както и измерването с квантови сензори и квантовата метрология, като се гарантира сигурността и устойчивостта на квантовата верига на доставки и нейните базови технологии. Дейностите разглеждат, наред с другото:

i) Научни и технологични изследвания и иновации: Постигане на върхови постижения в научните изследвания в областта на квантовата наука и технологиите.

- ii) Преход от лабораторията към производството и развитие на екосистемите: Подкрепа за разработването и внедряването на най-съвременни квантови инфраструктури; насърчаване на индустриализацията на квантовите технологии чрез подпомагане на внедряването на квантови приложения в ключови публични и промишлени сектори, като се гарантира превръщането на напредъка във всички квантови области в реални приложения, включително развитието на водещи пазари; насърчаване на европейски и международни стандарти и подкрепа за развитието и свързването в мрежа на националните центрове за експертни познания в областта на квантовите технологии в цяла Европа.
- iiа) Ускоряване на разработването и привеждането в действие на устойчиви на откази квантови изчислителни системи, които разчитат на публични мерки в подкрепа на конкурентоспособна европейска квантова екосистема и верига на доставки, основани на технологии, произведени и проектирани в Европа.
- iii) Умения и таланти: Развиване на конкурентоспособна и приобщаваща работна сила в областта на квантовите научни изследвания и инженерството чрез координирани инициативи за образование, обучение и мобилност в ключови дисциплини и технически области, свързани с квантовите технологии.
- iv) Международно сътрудничество: Развиване на международно сътрудничество в областта на квантовите технологии за решаване на глобалните научни и обществени предизвикателства в съответствие с целите на външната политика и международните ангажменти на Съюза.

4) Член 5 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

1. Финансовата вноска на Съюза за съвместното предприятие, включително бюджетните кредити за ЕИП, е на стойност до 4 122 300 000 EUR, включително 92 000 000 EUR за административни разходи, при условие че участващите държави осигурят най-малко равностойна сума от своите вноски, разпределени индикативно както следва:

- а) до 1 660 000 000 EUR от „Хоризонт Европа“, включително 160 000 000 EUR за осъществяването на квантови научноизследователски и иновационни дейности, както са определени в член 34, параграфи 1 и 2.
- б) до 2 142 300 000 EUR от програмата „Цифрова Европа“
- в) до 320 000 000 EUR от Механизма за свързване на Европа.

Допълнителните средства от „Хоризонт Европа“, програмата „Цифрова Европа“ и Механизма за свързване на Европа могат да допълват вноската на Съюза, посочена в първа алинея, при условие че един или повече членове на съвместното предприятие, различни от Съюза, осигурят най-малко равностойна сума от своите вноски. Тези допълнителни средства не се отчитат при изчисляването на максималната финансова вноска на Съюза.

б) параграф 3 се заменя със следното:

- 3. Допълнителните средства от всяка програма на Съюза, която е различна от посочените в параграф 1 от настоящия член и която ги допълва, могат да бъдат разпределени на съвместното предприятие за подпомагане на дейностите по стълбовете, посочени в член 4, с изключение на посочените в член 4, параграф 1, буква а). Тези допълнителни средства не се отчитат при изчисляването на максималната финансова вноска на Съюза.

- в) към параграф 4 се добавя нова буква а):
- а) За вноските, поверени на съвместното предприятие в съответствие с параграфи 3 и 4 от настоящия член, се прилагат изискванията на член 158 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Когато тези допълнителни вноски на Съюза са свързани със стълба, посочен в член 4, параграф 1, буква и), един или повече от членовете, различни от Съюза, правят допълнителни вноски, съизмерими с размера на вноските на Съюза.
- г) параграф 6 се заличава.
- д) параграф 7 се заличава.
- е) параграф 8 се заличава.
- 5) Добавя се следният член 12б:

„Член 12б

Инфраструктурни гигакомплекси за изкуствен интелект

1. Инфраструктурните гигакомплекси за ИИ са разположени в участваща държава, която е държава членка. Те получават финансова подкрепа чрез партньорство между Съюза и една или повече участващи държави, представлявани чрез съвместното предприятие, и консорциум за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ, който може да включва един или повече доставчици на технологична инфраструктура, законно представляван от координатор на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. Това партньорство между съвместното предприятие и координатора на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ е под формата на споразумение за хостинг. Всяка участваща държава в партньорство за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ сключва административно споразумение със съвместното предприятие за определяне на координационния механизъм за плащане и докладване на вноските на заявителите, установени в тази участваща държава. Такова споразумение включва договореното време за достъп на участващата държава, графика, условията за плащане, изискванията за докладване и одит.

- 1а. Инфраструктурните гигакомплекси за ИИ с множество обекти се управляват от единен консорциум за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ и функционират като технически интегриран обект. Обектите, съставляващи даден инфраструктурен гигакомплекс за ИИ с множество обекти са свързани с широколентови мрежи с много висока скорост. В даден инфраструктурен гигакомплекс за ИИ с множество обекти в една държава поне един съставен обект отговаря на мащаба на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ. Консорциумът за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ с множество обекти в много държави се състои най-малко от един доставчик на хостинг от всяка приемаща държава членка; поне един съставен обект от участващите държави членки отговаря на мащаба на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ. Всеки доставчик на хостинг на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ с множество обекти в много държави носи солидарна отговорност по отношение на Съюза за вноската от Съюза, която получава. В споразумението за консорциум за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ с множество обекти в много държави се посочва разпределението на отговорностите между доставчиците на хостинг, както и техническите, оперативните, регулаторните и финансовите отговорности на всеки доставчик на хостинг.
2. Участието в консорциум за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ на правни субекти от неучастващи държави подлежи на ограничения или изключване, когато се счита, че това участие противоречи на стратегическите активи, интереси, автономност или сигурност на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2021/695, Регламент (ЕС) 2021/694 и Регламент (ЕС) 2021/1153 поканата за заявяване на интерес за подбор на консорциум за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ ограничава участието в посочения консорциум до правни субекти, установени само в участващи държави, или до правни субекти, установени в определени асоциирани държави от рамковата програма „Хоризонт Европа“, програмата „Цифрова Европа“ и всяка последваща програма на Съюза за финансиране, която има отношение, или в други трети държави в допълнение към участващите държави, които не действат в противоречие с интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната. Ограниченията и изключенията, посочени в настоящия параграф, по принцип не се прилагат за правни субекти, установени в трети държави, които са подписали споразумение за сътрудничество за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ или подобно споразумение със Съюза. В поканата за заявяване на интерес за избор на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ може да се посочва, че правните субекти в други трети държави могат да бъдат допустими, при условие че отговарят на изискванията, които трябва да бъдат изпълнени от тези правни субекти, за да се гарантира защитата на интересите на Съюза и на държавите членки в областта на сигурността и да се гарантира защитата на класифицираната информация. Тези изисквания се определят в работната програма.

3. Инфраструктурните гигакомплекси за ИИ се избират въз основа на съвместно възлагане на обществени поръчки между съвместното предприятие и един или повече възлагащи органи от участващите държави. Всеки консорциум за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ се ползва от изричен ангажимент на държавата членка, предоставен на съвместното предприятие, за да финансира своя дял от инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, който ще бъде установен на територията на тази държава членка, и след подбор в съответствие с параграф 14. Този ангажимент се предоставя от държавата членка преди отправянето на поканата за заявяване на интерес.
4. Финансовата вноска на Съюза, посочена в член 5, покрива до 17 % от инвестициите в капиталови разходи (CAPEX) на цялостната изчислителна инфраструктура на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. Като алтернатива, вноската на Съюза може да бъде предоставена под формата на предварително договорено гарантирано закупуване на време за достъп до инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, еквивалентно по стойност на до 17 % от CAPEX на цялостната изчислителна инфраструктура на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. Една или повече участващи държави следва да предоставят средства, които да съответстват най-малко на вноската на Съюза. Останалата инвестиция, както и оперативните разходи (OPEX) на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, се покриват от консорциума за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. В случай на инфраструктурни гигакомплекси за ИИ с множество обекти в една държава пълният размер на вноската на Съюза, заедно със съответните права за изчислителен достъп, може да бъде разпределен на най-големия съставен обект. В случай на инфраструктурни гигакомплекси за ИИ с множество обекти в много държави вноската на Съюза може да бъде разпределена на инфраструктурни гигакомплекси за ИИ, които отговарят на изисквания мащаб, и на един инфраструктурен гигакомплекс за ИИ за всяка участваща държава членка.
5. Избран инфраструктурен комплекс за ИИ може значително да се разрасне, за да се превърне в инфраструктурен гигакомплекс за ИИ. В такъв случай финансовата подкрепа от Съюза, която вече е предоставена за този инфраструктурен комплекс за ИИ, се счита за част от вноската на Съюза за CAPEX на изчислителната инфраструктура за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. Същите разпоредби се прилагат и за участващите държави. Споразумението за хостинг на инфраструктурен комплекс за ИИ, посочено в член 10, се изменя съответно, когато е целесъобразно. Допълнителната инвестиция в инфраструктурния комплекс за ИИ, предназначен да се превърне в инфраструктурен гигакомплекс за ИИ, както и OPEX на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ се покриват от консорциума за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ.

6. Дадена държава членка може да предостави своите вноски за някой инфраструктурен гигакомплекс за ИИ пряко чрез национални механизми за финансиране или непряко чрез други източници. По административно споразумение със съвместното предприятие дадена държава членка насочва съответните си вноски, включително посочените в параграф 4 от настоящия член, и всякакви други допълнителни вноски, изцяло или частично, чрез съвместното предприятие, което след това управлява и изплаща тези средства на определения инфраструктурен гигакомплекс за ИИ от нейно име. Доброволните финансови вноски може да се състоят, изцяло или частично, от средства, които дадена държава членка получава съгласно Регламент (ЕС) 2021/241 и/или Регламент (ЕС) 2021/1060.
- ба. Дадена държава членка може да реши да разпредели част от финансовата вноска, която получава съгласно Регламент (ЕС) 2021/241 („разпределени средства по МВУ“), за да финансира, изцяло или частично, своята доброволна финансова вноска за инфраструктурен гигакомплекс за ИИ в съответствие с член 12б, параграф 6, включително за да финансира своята вноска, когато даден инфраструктурен гигакомплекс за ИИ не е избран за финансиране от Съюза. Държавите членки могат също така да решат да използват оставащите им разпределени средства по МВУ, за да финансират своите национални вноски за инфраструктурни комплекси за ИИ, суперкомпютри или квантови компютри или друга инвестиция в ИИ, квантови технологии или високопроизводителни изчислителни технологии, свързани с целите на съвместното предприятие и определена от държавата членка в плана за възстановяване и устойчивост. Държавите членки насочват тези вноски чрез съвместното предприятие в съответствие с член 12б, параграф 6. С подписването на споразумение за финансов принос и пълното и неотменимо прехвърляне на определените средства по МВУ към Съвместното предприятие най-късно до 31 август 2026 г. се счита, че държавата членка е спазила строгия краен срок, определен в Регламент (ЕС) 2021/241.

- 6б. Държава членка може да реши да разпредели част от финансовата вноска, която получава съгласно Регламент (ЕС) 2021/241, Регламент (ЕС) 2021/1060 или друга програма за финансиране, за да финансира придобиването и експлоатацията на нови, усъвършенствани и най-съвременни инфраструктури за услуги и данни в областта на ИИ, високопроизводителните изчислителни технологии или квантовите изчислителни технологии на своя територия. Тази държава членка може, по административно споразумение със съвместното предприятие, да насочва такива инвестиции чрез съвместното предприятие, което след това управлява и изплаща тези средства за набелязаната инвестиция от нейно име. С подписването на споразумение за финансов принос и пълното и неотменимо прехвърляне на определените средства по МВУ към Съвместното предприятие най-късно до 31 август 2026 г. се счита, че държавата членка е спазила строгия краен срок, определен в Регламент (ЕС) 2021/241.

По искане на държавата членка на това усъвършенствано и най-съременно инфраструктурно съоръжение се присъжда печатът на СП EuroHPC за инфраструктура в областта на ИИ и изчислителните технологии от съвместното предприятие, при условие че достигне ниво на производителност, което е най-малко равностойно на създадените суперкомпютри на СП EuroHPC, включително инфраструктурните комплекси за ИИ.

Съвместното предприятие обединява и свързва в мрежа инфраструктурите, на които е присъден печатът на СП EuroHPC за инфраструктура в областта на ИИ и изчислителните технологии, с ИИ, изчислителните или квантовите инфраструктури на СП EuroHPC, както е целесъобразно.

Държавата членка може да реши да предостави на съвместното предприятие известно време за достъп до инфраструктурите, финансирани в съответствие с настоящия параграф. Тези вноски не се отчитат при изчисляването на вноската по член 5, параграф 1. Времето за достъп, предоставено от държавата членка, се управлява от съвместното предприятие като част от времето за достъп на ЕС.

- бв. Държавите членки могат да предоставят на съвместното предприятие време за достъп до един или повече от своите суперкомпютри на СП EuroHPC, инфраструктурни комплекси за ИИ или инфраструктурни гигакомплекси за ИИ чрез административно споразумение, в което се определят делът на предоставеното време за достъп и неговата продължителност. Това време за достъп става време за достъп на Съюза и се използва предимно за предоставяне на достъп на стартиращи предприятия и МСП за техните научноизследователски или иновационни дейности. Те не се отчитат като вноски в натура на държавите членки.

- бг. Времето за достъп на Съюза до един или повече от техните инфраструктурни комплекси за ИИ на СП EuroHPC или инфраструктурни гигакомплекси за ИИ може да се използва за предоставяне на свободен достъп на тези европейски проекти, които разработват отворени авангардни модели на ИИ, които са основни двигатели на иновациите, като тези проекти ще бъдат избрани чрез конкурс на общо основание в целия ЕС, организиран от съвместното предприятие. Тези отворени модели са широко достъпни за публичните органи в цяла Европа, както и за европейските научни и делови среди. Държавите членки могат да допълнят тези усилия, като предоставят на съвместното предприятие допълнително време за достъп до такива проекти с европейска добавена стойност. Те не се отчитат като вноски в натура на държавите членки.
7. Съвместното предприятие притежава частта от изчислителната инфраструктура на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, съответстваща на вноската на Съюза за SAPEX, посочена в параграфи 4 и 5, за срок от най-малко пет години от началото на експлоатацията на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, който е допълнително уточнен в споразумението за хостинг на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. Като алтернатива, когато финансовата вноска на Съюза се предоставя под формата на предварително договорено гарантирано закупуване на време за достъп до инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, посочен в параграф 4, срокът е най-малко пет години и е допълнително уточнен в споразумението за хостинг на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. И в двата случая срокът се удължава в случай на значително модернизиране на изчислителната инфраструктура на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. Без да се засяга ликвидацията на съвместното предприятие, както е посочено в член 23, параграф 4 от устава, собствеността се прехвърля в съответствие със споразумението за хостинг на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ или нейният срок се удължава за договорен период при условията, посочени в споразумението за хостинг на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. В случай на прехвърляне на собствеността към консорциума за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ остатъчната стойност на изчислителната инфраструктура на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ се преобразува в равностойно време за достъп за Съюза. Ако няма прехвърляне на собствеността към консорциума за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ съгласно споразумението за хостинг, а решение за извеждане от експлоатация, съответните разходи се поемат от консорциума за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ.
8. Времето за достъп на Съюза и на участващите държави в инфраструктурен гигакомплекс за ИИ е пряко пропорционално на съответните им финансови вноски за SAPEX на изчислителната инфраструктура на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ или за предварително договореното гарантирано закупуване на време за достъп до инфраструктурния гигакомплекс за ИИ.

9. Управителният съвет на съвместното предприятие определя:
- а) условията на времето за достъп на Съюза до инфраструктурните гигакомплекси за ИИ,
 - б) специфични правила за условията за достъп до инфраструктурните гигакомплекси за ИИ, които се отнасят до разпределянето на времето за достъп на Съюза за проекти и дейности, считани за стратегически за Съюза,
 - в) специфични правила за условията за достъп до инфраструктурните гигакомплекси за ИИ, които се отнасят до разпределянето на времето за достъп на Съюза за проекти и дейности, свързани със сигурността.
10. Когато определя условията на времето за достъп на Съюза съгласно параграф 9, Управителният съвет гарантира, че достъпът:
- а) се предоставя на ползватели, пребиваващи, установени или намиращи се в държава членка или в трета държава, асоциирана към програмата „Цифрова Европа“, към „Хоризонт Европа“ или към Механизма за свързване на Европа;
 - б) е безплатен за ползвателите от публичноправни субекти. Той е безплатен и за промишлените ползватели по отношение на приложенията, свързани с научноизследователски и иновационни дейности, финансирани от „Хоризонт Европа“, програмата „Цифрова Европа“ или Механизма за свързване на Европа, както и за онези, получили знака печат за високи постижения по линия на програмите „Хоризонт Европа“ или „Цифрова Европа“, а също и за частни иновационни дейности на МСП и разрастващи се предприятия;
 - в) включва резервирани изчислителни ресурси специално за финансирани от ЕС проекти за научни изследвания и иновации, като се осигурява гарантирана наличност и приоритет за включване в графика.
11. Управителният съвет наблюдава дела от времето за достъп на Съюза за различните видове ползватели, определени в параграф 10, буква а). В случаи на значителен дисбаланс в дяловете на времето за достъп между различните видове ползватели спрямо търсенето, той предприема подходящи коригиращи действия за преодоляване на този дисбаланс.

12. Вноските на Съюза и на участващите държави са обвързани с условия, гарантиращи защитата на стратегическите интереси на Съюза. Специфичните условия, посочени в настоящия параграф, се определят в специално споразумение за хостинг на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. Споразумението за хостинг на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ се урежда от правото на Съюза, като по всякакви въпроси, които не са обхванати от настоящия регламент или от друг правен акт на Съюза, се прилага правото на държавата членка, в която е установен доставчикът на хостинг. В споразумението за хостинг на инфраструктурен гигакомплекс за ИИ:

- а) се определя подробно структурата на собственост и управление на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ;
- б) се включват разпоредби, гарантиращи ефективното и пропорционално наблюдение и контрол на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ от страна на Съюза с цел защита на стратегическите активи, интереси, автономност или сигурност на Съюза;
- в) се посочват финансовите вноски на Съюза, на участващите държави и на публичните и/или частните партньори на консорциума за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, включително гарантираното време за достъп до инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, посочено в параграф 8, според случая, и неговата продължителност;
- г) се посочват, ако е целесъобразно, всички други интереси на Съюза, произтичащи от инвестиции на Съюза, регулирани от конкретни инвестиционни споразумения между консорциума за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ и InvestEU;
- д) се определят условията за допустимост за ползвателите на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ извън Съюза; те отговарят на същите условия като условията за допустимост, посочени в параграф 2;
- е) се определят подробните условия за достъп за ползвателите от Съюза и условията за отчитане на времето за достъп до услугите на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ;
- ж) се определя качеството на услугата, предлагана на ползвателите на съвместното предприятие при експлоатацията на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, както е описано в споразумението за нивото на обслужване, включено в споразумението за хостинг на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ;

- з) се определят условията за придобиване, експлоатация и използване на инфраструктурата за данните и изчислителните технологии на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, включително изискванията на ползвателите от публичния сектор, когато е целесъобразно; когато консорциумът за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ включва един или повече доставчици на технологична инфраструктура, споразумението за хостинг на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ включва предоставянето на засилени гаранции за конфликт на интереси по отношение на тези доставчици;
- и) се изброяват условията за прехвърляне на собствеността, посочени в параграф 7, когато е целесъобразно;
- й) подробно се описват удължаването на срока на собственост или на предварително договореното гарантирано време за закупен достъп и условията за постепенно прекратяване на използването на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, когато е целесъобразно;
- к) се изброяват условията за отговорност за експлоатацията на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, когато е целесъобразно;
- л) се посочва задължението на доставчика на хостинг на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ да представя до 31 януари всяка година на Управителния съвет доклад от одита и данни за използването на времето за достъп на Съюза за предходната финансова година;
- м) съдържа арбитражна клауза по смисъла на член 272 от ДФЕС, с която на Съда на Европейския съюз се дава компетентност по всички въпроси, обхванати от споразумението за хостинг.

13. Инфраструктурният гигакомплекс за ИИ включва публичен орган за управление, съставен от представители на Комисията и участващите държави, които предоставят публично финансиране на конкретния инфраструктурен гигакомплекс за ИИ. Съставът и условията на работа на този публичен орган за управление се определят в споразумението за хостинг на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. Без да се засягат управлението и оперативната автономност на консорциума за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ и за да се гарантира съгласуваност с целите от обществен интерес, които са в основата на публичното финансиране, за следните елементи се изисква изрично предварително одобрение от определения публичен управителен орган:

- а) всички предложени споразумения за достъп със субекти от трети държави, които могат да породят опасения относно стратегическите активи, интереси, автономност или сигурност на Съюза;

- б) съществени промени в правната и финансовата структура или контрол, които засягат интересите на Съюза или на участващите държави, като например промяна в крайната собственост или контрол на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, преместване на активи от критично значение извън Съюза или важни решения за финансово реструктуриране;
- в) значителна промяна в стратегическата цел на инфраструктурните гигакомплекси за ИИ.

14. След покана за заявяване на интерес консорциумът за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ се избира от Управителния съвет на съвместното предприятие чрез справедлив и прозрачен процес с подкрепата на група от независими експерти и на акредитирана финансова институция, назначена от Управителния съвет за целите на оценката, въз основа, наред с другото, на следните критерии:

- а) Техническа оценка:
 - i) Цели и техническо качество на предложението
 - ii) Качество на работния план
 - iii) Качество на физическата, ИТ и мрежовата инфраструктура
 - iiia) Качество на услугите, включително сигурност и надеждност
 - iv) Устойчивост и енергийна ефективност
 - v) Опит и ноу-хау на консорциума в създаването на подобни широкомащабни съоръжения.
- б) Потенциално въздействие:
 - i) Въздействие върху европейската екосистема на ИИ, включително нейната конкурентоспособност и резерв от таланти
 - ii) Европейска добавена стойност, включително принос за стратегическата автономност и технологичния суверенитет.

- в) Финансова приложимост:
 - i) Ангажимент за инвестиции на консорциума за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ
 - ii) Качество и финансова жизнеспособност на предложения бизнес модел (включително надлежна проверка, извършвана от назначената акредитирана финансова институция).

15. Когато консорциумът не включва един или повече доставчици на технологична инфраструктура, доставчиците на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ се избират от консорциума за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ въз основа на справедливи и прозрачни тръжни спецификации, в които се вземат предвид общите спецификации на системата, и по-специално изискванията на ползвателите от публичния сектор, предоставени от Съвместното предприятие в поканата за заявяване на интерес и допълнително уточнени в споразумението за хостинг на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ. Подборът се основава на справедливи, открити и прозрачни критерии, гарантира също така европейска добавена стойност и е насочен към сигурността и устойчивостта на веригата на доставки. Избраните оференти отговарят на същите условия като условията за допустимост, посочени в параграф 2.

16. Съвместното предприятие може да сключва рамкови договори за предоставяне на основни компоненти и компоненти с голямо търсене, като например усъвършенствани процесори за ИИ. Консорциумите за инфраструктурния гигакомплекс за ИИ могат да използват рамковите договори, посочени в настоящия параграф, за възлагане на своите обществени поръчки.

б) Член 16 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

1. Без да се засяга член 17, параграф 9, използването на суперкомпютрите на СП EuroHPC е открито за ползватели от публичния и от частния сектор. С изключение на суперкомпютрите от промишлен клас на СП EuroHPC, използването им е главно за научноизследователски и иновационни цели по програми, финансирани от публичния сектор, за приложения от публичния сектор и за частни иновационни дейности на МСП и стартиращи и разрастващи се предприятия, както е целесъобразно.

ба) Член 34 се изменя, както следва:

Член 34

Проценти за възстановяване на разходите

1. За непреките действия, финансирани по „Хоризонт Европа“, чрез дерогация от член 34 от Регламент (ЕС) 2021/695, и за дейностите, финансирани по програмата „Цифрова Европа“, съвместното предприятие може да прилага различни проценти за възстановяване на разходите за финансиране от Съюза в рамките на дадено действие в зависимост от вида на участника, а именно МСП, и вида дейност. Процентите за възстановяване на разходите се посочват в работната програма.
2. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член и член 34 от Регламент (ЕС) 2021/695, за действия, принадлежащи към стълба за квантови технологии, финансиран по линия на „Хоризонт Европа“, във всяка работна програма се посочва задължителен компонент, обхващащ непреки действия за научни изследвания и иновации до РТГ 5, които се финансират от Съюза в размер на 100 % от общите допустими разходи.

Приложение

Приложението се изменя, както следва:

- 7) Член 3 от приложението се изменя, както следва:
 - а) параграф 2 се изменя, както следва:
 2. Всяка молба за членство в съвместното предприятие на държава членка или на трета държава, асоциирана към „Хоризонт Европа“ или програма „Цифрова Европа“, се отправя до Управителния съвет. Държавите кандидатки приемат в писмен вид настоящия устав и всички други разпоредби, уреждащи функционирането на съвместното предприятие. Кандидатите също така обосновават искането си за членство в съвместното предприятие и посочват по какъв начин тяхната национална стратегия за суперкомпютрите или за квантовите технологии е съобразена с целите на съвместното предприятие. Управителният съвет прави оценка на молбата, като взема предвид значението и потенциалната добавена стойност на кандидата за реализирането на мисията и целите на съвместното предприятие, и може да реши да поиска разяснения относно кандидатурата, преди да одобри молбата.
- 8) Член 4 от приложението се изменя, както следва:
 - а) параграф 1 се изменя, както следва:
 - в) Промислен и научен консултативен съвет, който се състои от Консултативна група по научните изследвания и иновациите, Консултативна група за инфраструктурата и Консултативна група по квантовите технологии.

9) Член 5 от приложението се изменя, както следва:

а) добавя се следният параграф 3:

3. За квантовия стълб на дейностите участващите държави могат да решат да използват същия представител като за другите стълбове на дейност, подпомаган от подходящи представители и експерти от техните съответни компетентни органи в областта на квантовите технологии, или могат да определят допълнителен представител от съответните си компетентни органи в областта на квантовите технологии.

10) Член 6 от приложението се изменя, както следва:

а) добавят се следните параграфи 5а и 5б:

5а. По отношение на задачите, посочени в член 7, параграф 4а от настоящия устав, с изключение на подточка vi), останалите 50 % от правото на глас се държат от участващите държави, които са държави членки.

За целите на настоящия параграф решенията на Управителния съвет се вземат с квалифицирано мнозинство. Счита се, че е постигнато квалифицирано мнозинство, ако то представлява Съюза и най-малко 55 % от участващите държави, които са държави членки, обхващащи най-малко 65 % от общото население на тези държави. За определяне на населението се използват данните от приложение II към Решение 2009/937/ЕС на Съвета.

- 5б. За задачите, посочени в член 7, параграф 4а, подточка vi) от настоящия устав, и за всеки инфраструктурен гигакомплекс за ИИ правата на глас на участващите държави се разпределят пропорционално на финансовите вноски, с които са се ангажирали в съответния инфраструктурен гигакомплекс за ИИ, докато собствеността му не бъде прехвърлена или докато не бъде продаден или изведен от експлоатация, или докато договорът не изтече за предварително договорено гарантирано закупуване на време за достъп до инфраструктурния гигакомплекс за ИИ, посочен в член 12б, параграф 4.

За целите на настоящия параграф решенията на Управителния съвет се вземат с мнозинство от най-малко 75 % от всички гласове, включително гласовете на отсъстващите членове.

- б) параграф 6 се изменя, както следва:

6. По отношение на задачите, посочени в член 7, параграфи 5, 5а, 6 и 7 от настоящия устав, решенията на Управителния съвет се вземат на два етапа.

- 11) Член 7 от приложението се изменя, както следва:

- а) добавя се следният параграф 4а:

- 4а. Управителният съвет изпълнява следните задачи, свързани с инфраструктурните гигакомплекси за ИИ, посочени в член 12б от настоящия регламент:
- i) обсъжда и приема частта от многогодишната стратегическа програма, която се отнася за създаването на инфраструктурните гигакомплекси за ИИ, посочена в член 18, параграф 1 от настоящия устав;
 - ii) обсъжда и приема частта от годишната работна програма, която се отнася за създаването на инфраструктурните гигакомплекси за ИИ и подбора на консорциуми за инфраструктурните гигакомплекси за ИИ, както и съответните прогнози за разходите;
 - iii) одобрява отправянето на покани за заявяване на интерес в съответствие с годишната работна програма;

- iv) одобрява подбора на консорциумите за инфраструктурните гигакомплекси за ИИ, които ще създадат и експлоатират инфраструктурните гигакомплекси за ИИ;
- v) определя условията на времето за достъп на Съюза до инфраструктурните гигакомплекси за ИИ;
- vi) взема решения, свързани с публичния орган за управление на инфраструктурния гигакомплекс за ИИ;
- vii) одобрява рамкови договори, сключени от Съвместното предприятие за предоставяне на основни компоненти и компоненти с голямо търсене за инфраструктурните гигакомплекси за ИИ.

б) добавя се следният параграф 5а:

5а. За квантовия стълб на дейностите се прилагат разпоредбите на член 7, параграф 5 от настоящия устав, с изключение на дейностите, свързани с придобиването и експлоатацията на квантови компютри, за които се прилагат разпоредбите на член 7, параграф 4 от настоящия устав.

12) Член 10 от приложението се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

1. Промисленият и научен консултативен съвет се състои от Консултативна група по научните изследвания и иновациите, Консултативна група за инфраструктурата и Консултативна група по квантовите технологии.

б) добавя се следният параграф 7:

7. Консултативната група по квантовите технологии е съставена от не повече от дванадесет членове, от които до шестима се определят от частноправните членове, като се отчитат техните ангажименти към съвместното предприятие, и до шестима се определят от Управителния съвет съгласно член 7, параграф 3, буква к) от настоящия устав.

Консултативната група по квантовите технологии може да включва до шестима наблюдатели, предложени от участващите държави и назначени от Управителния съвет.

13) Добавя се следният член 12а:

Член 12а

Функциониране на Консултативната група по квантовите технологии

1. Консултативната група по квантовите технологии провежда заседания най-малко два пъти годишно.
2. Консултативната група по квантовите технологии може да създаде при необходимост работни групи под общата координация на един или повече членове.
3. Консултативната група по квантовите технологии избира своя председател.
4. Консултативната група по квантовите технологии приема своя процедурен правилник, включително издигането на кандидатури на участващите образувания, които да представляват консултативната група, и продължителността на техните правомощия.

14) Добавя се следният член 14а:

Член 14а

Задачи на Консултативната група по квантовите технологии

1. Консултативната група по квантовите технологии:
 - а) изготвя своя принос към проекта на многогодишната стратегическа програма във връзка с дейностите в областта на квантовите технологии и свързаните с тях теми, посочени в член 18 от настоящия устав, и го преразглежда редовно в съответствие с развитието на търсенето в областта на науката, промишлеността и политиката;
 - б) организира обществени консултации, открити за всички заинтересовани страни от публичния и частния сектор с интереси в областта на квантовите технологии, за да ги информира и да събере отзиви за проекта на многогодишната стратегическа програма и за свързаните с това проектодейности от частта на работната програма, свързана с квантовите технологии, за дадена година.

2. Приносът към проекта на многогодишната стратегическа програма, посочен в параграф 1, включва:
- а) стратегическите приоритети в областта на научните изследвания, иновациите, внедряването и инфраструктурата за разработването и внедряването на квантови технологии и тяхното интегриране в европейската цифрова екосистема в подкрепа на издръжливостта, стратегическата автономност и технологичния суверенитет на Съюза;
 - б) потенциални дейности за международно сътрудничество в областта на квантовите технологии, които носят добавена стойност и са от взаимен интерес, като същевременно се гарантира съответствие с ценностите на Съюза и неговите интереси в областта на сигурността;
 - в) приоритети в областта на обучението, образованието и развитието на работната сила за справяне с ключовите компетентности и недостига на умения в областта на квантовите технологии, включително осведоменост за приложения, чувствителни към сигурността;
 - г) придобиването, внедряването и експлоатацията на квантови инфраструктури, включително взаимосвързаността и обединяването с инфраструктури за високопроизводителни изчислителни технологии и други цифрови инфраструктури, като например квантови комуникации и измерване с квантови сензори;
 - д) мерки за изграждане на капацитет, оперативна съвместимост, стандартизация, сигурност в областта на квантовите технологии със специално внимание към рисковете, свързани с двойна употреба, и защита на стратегическите активи, интереси, автономност или сигурност на Съюза.

15) Член 16 от приложението се изменя, както следва:

Бюджетните задължения на съвместното предприятие могат да бъдат разделени на годишни вноски. От януари 2025 г. най-малко 20 % от кумулативния бюджет за оставащите години не се покриват от годишни вноски.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател
